

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Qvæstio XXVI. De diuina beatitudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](#)

cursum rerum condidisse, ut alium non potuerit condere, ut hoc loco refert, & impugnat D.Thom. animaduertendum est. Quamvis Deus nihil insipienter, stulteve, nihilque quod non iustus, hoc est, bonum, & decens sit, facere possit, ideoque in eo sensu concedi possit, Deum agere ex necessitate sue sapientiae, atque iustitiae, quod nihil insipienter, nihilque iniustum facere possit; attamen cum voluntas diuina nullum bonum infra diuinum necessarium vellet, ut nullum creatum bonum, eorum quae sapienter & iuste voluit, voluerit necessarium. Sit præterea, ut infinita alia viderit posse a se fieri sapienter & iuste, quæ tamen pro sua libertate nolunt facere. Quare ex ordine diuina sapientia nulla fuit orta necessitas, ut Deus, vel hunc ordinem rerum, vel hunc solum efficeret.

Potentia ordinaria ab absoluenda quo modo distinguitur D.Thomas.

Dicitus Thomas hoc loco in responsione ad pri-
mum distinguit potentiam Dei ordinariam ab
absoluta, ut ordinaria sit comparatione effectuum, quos
Deus deinceps facere, siue naturales sint, siue super-
naturales, & siue sunt secundum ordinarias leges,
quas Deus statuit, ut tam naturaliter, quam super-
naturaliter aliqua fieret, ut iustificatio, &c. siue sunt
supra leges ordinarias, ut suscitatio Lazari, & cetera
miracula. Potentia vero absoluta sit comparatione
effectuum, quos Deus non statuit facere. Iuxta hanc
explicationem miracula omnia, quæ Deus fecit, sunt
effectus potentiae Dei ordinariae: multa autem, quæ
secundum cursum viviuersi, & communes leges es-
se poterant, tam per Dei potentiam circa iustificationem
multorum, quam per potentiam causarum
naturalium, & non erunt, pertinent ad potentiam
Dei absolutam.

Aliter solet etiam potentia Dei ordinaria distin-
gui ab absoluta, ut effectus omnes, qui secundum
communes leges esse possunt, siue illi naturales sint,
siue supernaturales, dicantur posse esse potentia
Dei ordinariae, quo pacto iustificatio multorum, que
non erit, dicitur possibilis de potentia Dei ordinariae:
effectus vero, qui vel sunt, vel fieri possunt su-
pra communes leges, dicantur esse posse, non quidem
de potentia Dei ordinariae, sed absoluta: quo
pacto miracula omnia, quæ Deus fecit, sunt effectus
potentiae Dei absolutæ. Hæc posterior distinctione
frequentior est inter Doctores, atque in communis
usu loquentium, quam prior.

ARTICVLVS VI.

Vtrum Deus posset meliora facere ea que fecit.

*Prima conclusio.
Non potest Deus rem quacunque meliorem facere quodammodo essentiali.*

PRIMA conclusio D. Thomæ est. Nullam rem particularem potest Deus facere meliorem, quoad bonitatem essentiali, quam eam efficeret. Proba-
tur, quia essentia cuiusque rei consistit in individu-
bili quo ad latitudinem perfectionis essentialis, ita
ut si aliquid latitudinis perfectionis essentialis ad-
datur aut subtrahatur, iam non maneat eadem res, sed alterquare sic ut Deus non potest facere quater-
narium maiorem aut minorem, quam sit: quia eo
ipso non esset quaternarius, sed alius numerus: ita
non potest facere unam rem meliorem quoad per-
fectionem essentiali, quam sit: quia eo ipso non

A effet ipsa, sed alia.

Durandus in 1.dist.44. q. 1. consentit cum D. Thoma in conclusione proposta, si intelligatur de substantiis: scilicet vero si sit sermo de iis accidentibus, quæ intendi, & remitti possunt. Nam innum-
erisque eorum, inquit, potest Deus facere melius ejus-
entialiter, si illud intensius efficiat. Sententia tamen
hæc nulla fulcitur probabilitate: sicut enim latitu-
do extensionis, quæ corporeis substantiis & acci-
dentiis conuenit, distincta est à latitudine essentiali: ita etiam latitudo intensiois à latitudine es-
sentialiter est distincta. Etenim quemadmodum in
quaque parte extensionis aquæ, aut albedinis, re-
peritur tota latitudo perfectionis essentialis aquæ,
aut albedinis: ita in unaquaque parte intensiois
albedinis reperitur tota latitudo perfectionis es-
sentialis albedinis. Quod sit, ut si eam aquam, aut al-
bedinem esse maiorem extensiæ, non est esse me-
liorem essentialiter: ita albedinem esse maiorem in-
tensiæ, non sit esse meliorem essentialiter.

Secunda conclusio. Res à se factas potest Deus secundum facere meliores quoad bonitatem accidentalem. Probatur, quia potest eis addere plures & maiores perfectiones accidentiaris, tam naturales quam su-
pernaturales.

Tertia conclusio. Quacumque specie data, po-
test Deus in infinitum facere aliam, atque aliam
meliorem essentialiter. Probatur, quia data qua-
cumque specie quantacumque perfectionis, lane
ex natura rei contradictionem non implicat dari
aliam maiorem perfectionis: cum ergo Deus sit omni-
potens, hoc est, potens quicquid contradictionem non implicat, ut articulo tertio ostensum est,
poterit eam efficere.

Contrarium affirmant Durandus in 1.dist.42.
q. 1. & quidam alii, quos Caetanus hoc loco,
& Capreolus in 1.dist.43. referunt. Censent nam-
que, dari posse supremam quamdam speciem, quam
Deus efficere non possit perfectiorem. Hæc tamen
sententia parum tutæ est. Cum enim species illa finita
esse perfectiōis, vt concedit Durandus, sanc-
tum ex natura rei contradictionem non implicat, dari
perfectiōem: quare si Deus non posset perfectiōem
efficere, non esset omnipotens: contra id quod
Catholica fides docet. Argumenta Durandi & alio-
rum ex iis, quæ 3. Physiscorum, dum de infinito
esset sermo, diximus, facile diluentur.

E QVÆSTIO XXVI.

De diuina beatitudine.

BEATITUDO, in visione, amore, & frui-
tione Dei clare visi est posita. Accidit ve-
ro beatitudini, quod rationem habeat fi-
nis, aut premij. Cum ergo Deus seipsum compre-
hendat, infinitè diligat, sive ipso infinitè fruatur:
sit, ut infinitè, summe, & per essentiam sit beatus,
& ut in beatitudine ipsius omnis alia beatitudo, ac
perfectio eminenter continetur, ipsæque sit beatitudo
obiectiva beatorum omnium.

Atque hæc omnia docet D. Thomas tota hac
quæstione. Longior de beatitudine disputatio ad
alium locum spectat.

Deo Iesu Christo beatissimo, qui nos sua visione, amore, & fruptione sue passionis
merito dignos velut efficeret, sit honor & gloria.